



# دبستان دخترانه ی علوی

شعبه ی امامت

کلاس زهرا سالاریه

آموزگار: فریبا شکوهی



# درس چهارم



بازرگان و پسران

## جمعہ کلمات



خصلت: عادت، خلق و خوی، صفت

مودی: آزار دهنده

ٹھیدست: مسکین فقیر

ہلاک: از بین بردن، نابود

غفلت ورزیدن: بی توجہی، بی اعتنائی

فروع: پرتو نور، روشنائی

مراقبت: نگہداری

فضیلت: نیکویی، برتری

محافظة: نگہداری

کاهلی: تنبلی، سستی





تمرین

۱. جملات نادرست را تشخیص و آن‌ها را به صورت درست بنویس.

الف) گوش دادن با شنیدن فرق ندارد. ❌  
گوش دادن یعنی با آگاهی و خواست خود به آن دقت کنیم و از میان دیگر صداها انتخاب می‌کنیم.

ب) موش حیوانی موذی است. ✅

پ) انسان‌های مال اندوز، مثل چارپایان می‌مانند. ✅

۲. با توجه به متن درس، در جاهای خالی کلمات مناسب بنویس.

خصلت

الف) هر کس در این چند .....، کاهلی بورزد به مقصد نرسد.

ب) بکوشید به کسب ..... هنر ..... و فضیلت.

پ) به مقدار فهم و دانش خود، بکوشید خویش را به نیکویی بشناسانید.

ت) در کتاب ..... کلیله و دمنه ..... داستان‌ها از زبان حیوانات بیان شده‌اند.



۳. در جای خالی کلمه‌ی ربط مناسب را انتخاب کن و بنویس.

«علیرضا در کنار پدر بزرگ نشسته بود، مریم... **هم**... (هم، با) روی پله نشسته بود و به صحبت آن‌ها گوش می‌داد.»

«بازرگان گفت: «باید از اموال خودمان در مقابل بلاها محافظت می‌کردیم.» پسرانش... **نیز**... (که، نیز) حرف او را

تأیید کردند.»

۴. برای هر کلمه، در جاهای خالی دو هم خانواده بنویس.

|      |        |       |       |
|------|--------|-------|-------|
| مقصد | محافظت | نصیحت | فضیلت |
| قاصد | محافظ  | نصایح | فاضل  |
| قصد  | حفظ    | ناصح  | فضل   |



۵. مانند نمونه عمل کن.

او دختری بی هنر است.

به عهده ی  
دانش آموز

|          |   |       |
|----------|---|-------|
| بی هنر   | = | هنر   |
| بی شک    | = | شک    |
| بی بهره  | = | بهره  |
| بی حوصله | = | حوصله |

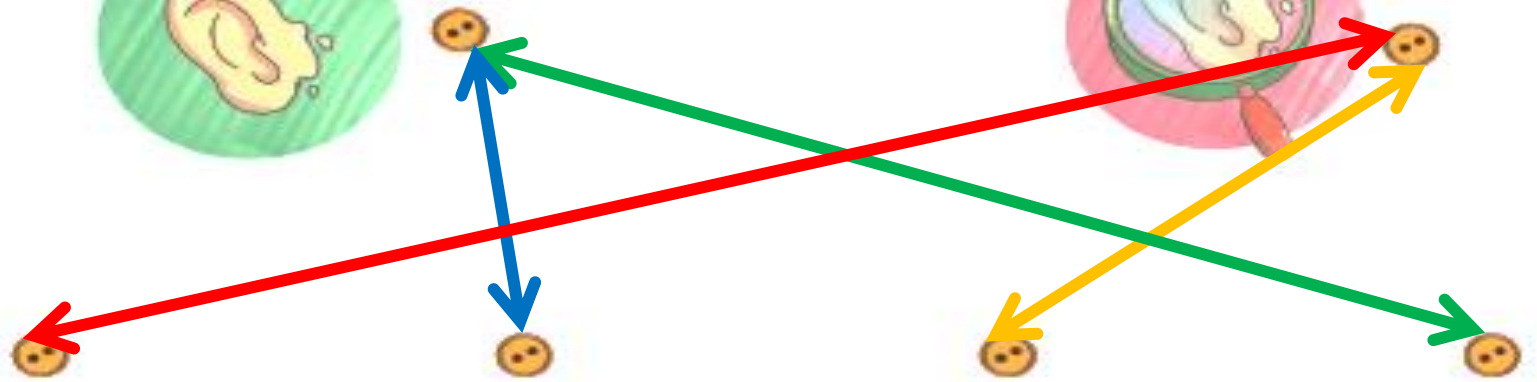
+ بی



۶. هر یک از صداهای شنیدنی و گوش دادنی را به تصاویر مناسب وصل کن.

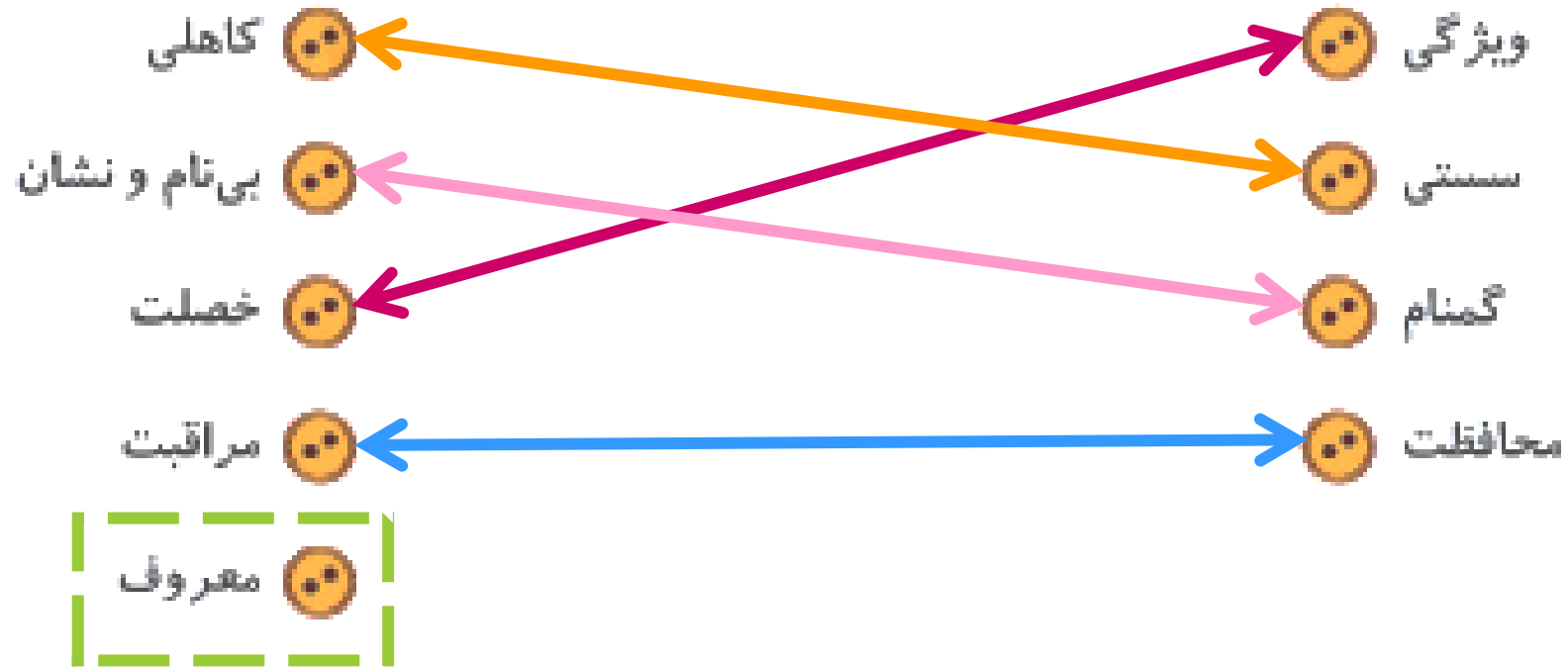
شنیدنی

گوش دادنی



|                    |               |              |              |
|--------------------|---------------|--------------|--------------|
| سرود جمهوری اسلامی | صدای دوره گرد | گریه ی نوزاد | صدای جیرجیرک |
|--------------------|---------------|--------------|--------------|

۷. کلمات مترادف را به یکدیگر وصل کن. (یک کلمه اضافی است).



۸. ابتدا حروف جاافتاده و سپس یک بار دیگر کلمه‌ی کامل را در پایین جدول بنویس.

|         |       |       |       |     |
|---------|-------|-------|-------|-----|
| کامل کن | نصیحت | خصیلت | فضیلت | طمع |
| بنویس   | نصیحت | خصیلت | فضیلت | طمع |



## بزرگان و پسران ▶ درس چهارم



۹. حالا دو کلمه را به طور دلخواه در یک جمله به کار ببر و بنویس.

| جمله                 |
|----------------------|
| ..... به دلخواه..... |

۱۰. جمع یا مفرد هر کلمه را در جدول بنویس.

| حوادث | نصایح | فضیلت | صاحب   | سخنان |
|-------|-------|-------|--------|-------|
| جمع   |       | فضایل | صاحبان |       |
| مفرد  | حادثه |       |        | سخن   |

۱۱. جمله‌های زیر را به زبان ساده بنویس و معنی کن.

الف) فضای گرم و پرمهری داشتند.

خانه‌ی صمیمی و پرمهر و محبتی داشتند.

ب) هر کس از کار و تلاش روی بگرداند، اسباب آسایش زندگی را نمی‌تواند فراهم آورد.

هر کسی تلاش و کوشش نکند، نمی‌تواند وسایل راحتی زندگی را آماده کند.

پ) هر که در اندوختن مال دنیا فقط برای خود تلاش کند، در ردیف چارپایان است.

هر کسی پول و مال دنیا را فقط برای خودش بخواد مانند چارپایان و حیوانات است.

۱۲. با توجه به متن درس، به سؤالات زیر پاسخ بده.

الف) مردم برای رسیدن به چه چیزهایی تلاش می‌کنند؟

زندگی راحت، مقام بزرگ، پاداش نیک آخرت

ب) تو برای رسیدن به «پاداش نیک آخرت» چه تلاشی می‌کنی؟

به دلخواه

۱۳. کلمه‌های زیر را مرتب کن و با استفاده از آن‌ها جمله بنویس.

الف) نهان است - هنگامی - نکند - تلاش - هیچ کس - دانه - پرده‌ی - در - خاک - که - پروردن - آن - در

هنگامی که دانه در پرده‌ی خاک نهان است هیچ کس در پروردن آن تلاش نکند.

ب) آوری - به دست - تهدیدست - غفلت - اگر - و - در - مالی - نگه‌داری - ورزی - آن - شوی - زود

اگر مالی به دست آوری و در نگه‌داری آن غفلت ورزی زود تهدیدست شوی.



## فارسی پنجم دبستان

۱۴. یک قصه‌ی قدیمی را بخوان و یا از مادرت بخواه برایت بازگو کند. سپس جدول زیر را بر اساس آن کامل کن.

|       |   |
|-------|---|
| ..... | عنوان / نام داستان:                       |
| ..... | شخصیت:                                    |
| ..... | مکان یا فضای داستان:                      |
| ..... | زمان رخدادهای داستان:                     |
| ..... | پیام داستان:                              |
| ..... | نام شخص یا کتابی که داستان از آن نقل شده: |

## ۱۵. گزینه‌ی مناسب را انتخاب کن.

الف) «بیش‌تر از آنچه حرف می‌زنیم، باید گوش بدهیم.» زیرا ....

- (۱) زبان سرخ، سر سبز می‌دهد بر باد
- (۲) یک زبان داریم و دو گوش ✓
- (۳) زبان فرو بستن
- (۴) باید حرف حق را شنید.

ب) ضرب المثل «آب در هاون کوبیدن» مربوط به کدام گزینه است؟

- (۱) دلیل آوردن برای کاری که انجام شده است.
- (۲) دادن هدیه و پس نگرفتن جای آن
- (۳) تلاش نکردن برای گرفتن نمره‌ی خوب در امتحان
- (۴) امتحان کردن شمشیر بر سنگ ✓

پ) انسان گمنام چگونه در بین مردم شناخته می‌شود؟

- (۱) به سبب ثروت زیادش
- (۲) به دلیل کار و تلاش برای ثروتمند شدن
- (۳) به دلیل بخشیدن مالش به دیگران
- (۴) به سبب عقل و هنرش ✓

ت) برای رسیدن به «مقام بزرگ»، کدام ویژگی را باید به کار گرفت؟

- (۱) محافظت از خود در برابر بلاها
- (۲) بخشش به دیگران ✓
- (۳) اندوختن مال از راه پسندیده
- (۴) تلاش برای مراقبت از ثروت خود





## درک مطلب



متن زیر را بخوان و به سوالات پاسخ بده.



۳۹

مادربزرگ همیشه نوه‌هایش را نصیحت می‌کرد و می‌گفت: «کودکانم، بشنوید و به کار گیرید. بدانید که همه‌ی مردم از انسان‌های با ادب و مهربان خوششان می‌آید و خدای بزرگ هم از آن‌ها راضی است! پس شما هم سعی کنید با مهربانی و ادب در دل همه جا داشته باشید و خدا را از خودتان راضی نگه دارید.»



۱. از نظر مادربزرگ چه کسانی نزد مردم و خدا عزیز هستند؟

انسان‌های با ادب و مهربان

۲. شما دارای کدام یک از ویژگی‌های یک انسان خوب هستید؟

به دلخواه

۳. نام سه تن از افراد خوبی را که در اطراف شما هستند، بنویس.

به دلخواه

۴. به نظر شما با انجام چه کارهایی می‌توانیم خدا را از خودمان راضی نگه داریم؟

به دلخواه

۵. مترادف کلمه‌ی "پند" و مخالف کلمه‌ی "ناراضی" را از متن پیدا کن و با آنها یک جمله بنویس.

پند ≠ نصیحت

ناراضی ≠ راضی





تلاش = موفقیت